

UDENRIGSMINISTERIET

Den 12. maj 2005
FNV, j.nr. 400.E.2-0-0.

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. maj 2005

Notat

1. Opfølgning på tsunamien i Sydøstasien *(side 2)*
2. EU's handlingsprogram for bekæmpelse af hiv/aids, malaria og tuberkulose (2007-2011) *(side 5)*
3. EU's bidrag til 2005 Topmødet vedr. fremadrettede EU initiativer til opfyldelsen af FN's 2015 målsætning *(side 8)*
4. Revision af Fælleserklæringen (Rådet og Kommissionen) om Fællesskabets Udviklingspolitik *(side 12)*

1. Opfølgning på tsunamien i Sydøstasien

KOM (2005) 137 og 153

Nyt notat.

1. Resumé

I Rådet ventes en drøftelse af Kommissionens to meddelelser samt en rapport fra Den Høje Repræsentant om opfølgning på flodbølgekatastrofen. Disse omfatter forslag til styrkelse af EU's reaktionskapacitet ved katastrofer i og uden for EU, udbygget samarbejde på det konsulære område samt til genopbygningsindsatsen i Sydøstasien. Udviklingsministrene forventes at deltage i drøftelsen.

2. Baggrund

GAERC vedtog den 31. januar 2005 en handlingsplan og rådskonklusioner for opfølgning på flodbølgekatastrofen i Asien. På rådsmødet forventes en drøftelse på baggrund af Kommissionens to meddelelser og oplæg fra Den Høje Repræsentant, som blev præsenteret på rådsmødet i april.

Kommissionens ene meddelelse angiver forslag til, hvordan man kan styrke EU's hurtige reaktionskapacitet (humanitær bistand og civilbeskyttelse) samt genopbygningsbistand; forbedre EU's interne koordination; samt styrke forebyggelse og tidlig varsling. Den anden meddelelse fokuserer på civilbeskyttelse med forslag til EU's samarbejde om civilbeskyttelse inden for fællesskabsordningen. Den Høje Repræsentants rapport fokuserer på brug af militære kapaciteter i katastrofesituationer, herunder med inddragelse af den netop etablerede civil-militære celle i forhold til koordination af de forskellige bidrag. Ligeledes indeholder rapporten muligheder for styrket konsulært samarbejde, hvor der navnlig er sat fokus på en styrkelse af samarbejdet gennem forskellige kommunikations- og koordinationstiltag.

Endeligt forventes en drøftelse af Kommissionens og medlemslandenes indsats både i relation til humanitær bistand og genopbygningsbistand.

3. Hjemmelsgrundlag

Der er ikke redegjort for hjemmelsgrundlaget i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Begge Kommissionens meddelelser og Den Høje Repræsentants rapport indeholder forslag til, hvordan man på baggrund af erfaringerne med flodbølgekatastrofen kan styrke EU's reaktionskapacitet.

Vedrørende humanitær bistand lægger Kommissionen op til at styrke sin behovsvurderingskapacitet i tæt samarbejde med egne eksisterende netværk og med henblik på bedre at kunne supplere behovsvurderingerne i FN-systemet og hos Internationale Røde Kors.

Dette vil omfatte støtte til OCHA's implementeringsprocedurer, herunder samarbejde med og brugen af militært udstyr i forbindelse med humanitære operationer. Endelig har Kommissionen taget initiativ til et studie, som vil se på mulighederne for etableringen af et EU humanitært volontør korps bestående af professionelle humanitære aktører, der vil kunne indsættes i katastrofeområde med kort varsel.

Vedrørende civilbeskyttelse foreslås styrkelse af fællesskabsordningen vedrørende civilbeskyttelse på såvel kort som langt sigt. Her og nu foreslås bl.a. øget fokus på træning og øvelser, udvikling af modulbaseret beredskab, samt fællesskabsfinansiering af transportomkostninger. På længere sigt foreslås bl.a. beredskabsmoduler på standby og mulighed for på fællesskabsniveau at leje udstyr, som ikke kan fås fra medlemslandene.

Vedrørende rehabilitering og genopbygning understreger Kommissionen behovet for hurtigt at kunne bidrage ved udarbejdelsen af behovsvurderinger, identifikation af indsatser og styrkelse af implementeringskapaciteten. Kommissionen forventes i den sammenhæng at oprette tværgående specialist teams. Derudover lægges der fra Kommissionens side vægt på at fastholde de enkelte medlemslande på deres tilsagn om støtte. Dette indebærer bl.a. forslag til oprettelse af et EU indrapporteringssystem for bistand til rehabilitering og genopbygning.

Den Høje Repræsentants rapport om inddragelsen af de militære instrumenter understreger de militære kapaciteters styrke i form af hurtig mobilisering, specifikt udstyr (specialfly etc.) samt effektive kommando- og kommunikationsstrukturer. For at udnytte dette til bunds skal egnede kapaciteter imidlertid udpeges på forhånd i moduler og kunne samarbejde på tværs og med de øvrige aktører som OCHA, ECHO o.a. Det vurderes at den civil-militære celle vil kunne spille en nyttig rolle i planlægningen heraf.

I både Kommissionens meddelelser og Den Høje Repræsentants rapport lægges der op til øget fokus på den interne koordination i EU, dvs. internt i Kommissionen mellem ECHO og fællesskabsordningen, mellem Kommissionen og Rådssekretariatet, samt med medlemslandene. Ligeledes anerkendes og understreges FN's (OCHA's) overordnede koordinationsansvar i humanitære krisesituationer, og behovet for at styrke samarbejdet mellem EU's forskellige instanser og OCHA.

På borgerserviceområdet indeholder rapporten fra Den Høje Repræsentant en række forslag, der skal forbedre koordineringen og udvekslingen af information.

6. Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en yderligere styrkelse af samarbejdet om civilbeskyttelse, samt at EU's reaktionskapacitet ved større kriser i eller uden for EU styrkes. Endvidere finder regeringen det vigtigt, at der sikres en tæt koordination med FN.

I relation til humanitær bistand og genopbygningsbistand støtter regeringen ligeledes Kommissionens arbejde med at fastholde medlemslandene på deres afgivne støttetilsagn.

På borgerserviceområdet støtter regeringen fortsat, at der i EU-regi foretages en erfaringsudveksling, samt at mulighederne for styrket konsulært samarbejde undersøges.

Derudover støtter regeringen generelt en styrkelse af EU's relationer med Asien.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger bred enighed blandt EU-landene om behovet for styrket koordination på det konsulære område samt en styrket EU reaktionskapacitet ved kriser i og uden for EU.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering, senest forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 25.-26. april 2005.

2. EU's handlingsprogram for bekæmpelse af hiv/aids, malaria og tuberkulose (2007-2011)

KOM (2005) 179 (final).

Nyt notat.

1. Resumé

Det forventes, at der på rådsmødet vil være en præsentation af EU's handlingsprogram for bekæmpelse af hiv/aids, malaria og tuberkulose, og at Rådet vil vedtage konklusioner vedrørende det fremtidige arbejde med gennemførelsen af handlingsprogrammet.

2. Baggrund

Rådet vedtog i november 2004 konklusioner om et europæisk handlingsprogram for bekæmpelse af hiv/aids, malaria og tuberkulose. På baggrund heraf er der udarbejdet et handlingsprogram, der udstikker rammerne for indsats på området i perioden 2007-2011.

Det luxembourgske formandskab indgår i en række formandskab startende med det irske, der har forpligtet sig til at sætte bekæmpelse af hiv/aids særlig højt på udviklingsdagsordenen. På rådsmødet den 23.-24. maj vil der blive fremlagt forslag til rådskonklusioner vedrørende handlingsprogrammet.

3. Hjemmelsgrundlag

Der er ikke redegjort for hjemmelsgrundlaget i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

4. Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

5. Formål og indhold

Handlingsprogrammet lægger op til en forstærket europæisk indsats for bekæmpelse af de tre sygdomme. Der tages udgangspunkt i en styrket politisk dialog med partnerlande. Dialogen vil især lægge vægt på at fremme kvinders rettigheder, herunder seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder og støtte til børn og unge, herunder de mange børn der bliver forældreløse som følge af hiv/aids epidemien.

Blandt de særlige fokus-områder for EU's indsats nævnes støtte til opbygning af national kapacitet i udviklingslandene bl.a. til at fremstille, indkøbe og godkende medicin med henblik på at sikre øget tilgængelighed af medicin til overkommelige priser. Der lægges i handlingsprogrammet op til en integreret og balanceret indsats omfattende støtte til både forebyggelse og behandling med et klart udgangspunkt i nationale strategier for bekæmpelse af de tre sygdomme.

Desuden fremhæves, at EU's indsats skal gennemføres i tæt samarbejde med øvrige partnere i overensstemmelse med vedtagne principper for koordination og harmonisering af aktiviteter på landeniveau.

Der er endnu ikke knyttet et budget til handlingsprogrammet, hvilket skyldes forhandlingerne om de nye Finansielle Perspektiver.

6. Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Afhængig af hvilke elementer, der kommer til at indgå i handlingsplanen, kan der senere vise sig at være lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Handlingsprogrammets prioriteringer er i overensstemmelse med de danske prioriteringer for området. Målrettede indsatser oven for de grupper, der rammes særlig hårdt af epidemien såsom kvinder, unge og børn, er centrale for en effektiv bekæmpelse særligt af hiv/aids.

Øvrige principper i dokumentet vedrørende vigtigheden af at indgå i et tæt partnerskab med øvrige aktører på området, stærk involvering af mennesker berørt af de tre sygdomme m.v. er helt på linie med prioriteringerne i Danmarks nye strategi for bekæmpelse af hiv/aids i udviklingslandene. Fra dansk side lægges der stor vægt på at sikre en så effektiv udnyttelse af ressourcerne til rådighed for bekæmpelse af de tre sygdomme gennem et solidt nationalt ejerskab og en stærk koordinering.

Fra dansk side finder man det problematisk, at der ikke er knyttet et budget til handlingsprogrammet, idet det bl.a. gør det vanskeligt at vurdere, hvorledes de enkelte indsatser vil blive vægtet i forhold til hinanden.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være stor opbakning til handlingsprogrammets prioriteringer og de foreslåede aktiviteter. Der foreligger bred enighed om en række af de centrale elementer, herunder behovet for øget koordinering af indsatsen på landeniveau.

Henvisningen til seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder kan fremkalde modstand fra enkelte medlemslande. Der er imidlertid tale om anvendelse af sprogbrug, der tidligere er godkendt. En række lande herunder Danmark, Sverige og Nederlandene er stærke fortalere for, at sammenhængen mellem bekæmpelse af hiv/aids og fremme af seksuel og reproduktiv sundhed understreges.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. EU's bidrag til 2005 Topmødet vedr. fremadrettede EU initiativer til opfyldelsen af FN's 2015 målsætning

KOM (2005) 132, KOM (2005) 133 og KOM (2005) 134.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at drøfte et fælles EU's bidrag til FN 2005 Topmødet i september angående EU's fremadrettede indsatser for opfyldelsen af FN's 2015 målsætning. Bidraget vil omfatte initiativer vedrørende øget udviklingsfinansiering og bistandseffektivitet, øget sammenhæng mellem EU's politikker til fordel for udviklingslandene, og en særlig indsats for Afrika syd for Sahara. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Der vil på FN's topmøde i New York i september måned bl.a. blive gjort status over opfyldelsen af FN's 2015 målsætning. EU forventes at give et samlet bidrag til debatten, der dels består af en samlet syntese rapport om, hvad alle EU landene allerede har gjort for at opfylde 2015 målene, og dels består af et fremadrettet indlæg, der beskriver hvordan EU påtænker at arbejde for opfyldelsen af 2015 målene fremover. EU forventes at præsentere tilsagn om fremadrettede initiativer inden for følgende tre hovedområder: 1) Udviklingsfinansiering og bistandseffektivitet, 2) øget sammenhæng mellem EU politikker til fordel for udviklingslandene på en lang række områder, herunder handel og udvikling, og 3) fokus på en særlig indsats for Afrika syd for Sahara.

For så vidt angår finansiering af udvikling er FN's målsætning, at alle OECD lande skal yde 0,7 pct. af deres bruttonationalindkomst (BNI) i officiel udviklingsbistand. På mødet i Rådet i Barcelona i marts 2002, forud for Monterrey-konferencen om udviklingsfinansiering samme år, forpligtede EU sig til en samlet bistandsprocent på 0,39 pct. af BNI i 2006 (ingen lande under 0,33 pct. og samlet 0,39 pct.). Udviklingen i bistandsprocenten er gået over forventning, og samlet forventes EU at ville nå 0,42 pct. i 2006. Der blev på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) i november 2004 opnået enighed om at igangsætte en proces, der kan føre til en beslutning om nye EU bistandsforpligtelser. Det er Kommissionens og mange medlemslandes forventning, at EU ved at sætte et højere mål for bistandsprocenten før 2005 Topmødet kan inspirere andre store donorer, som f.eks. USA og Japan, til at gøre det samme. Finansieringsdagsordenen omhandler også en drøftelse af innovativ udviklingsfinansiering og gældslettelse.

I Barcelona i 2002 forpligtigede EU-landene sig endvidere til at tage konkrete initiativer til at øge effektiviteten af bistanden, herunder at øge koordination af politikker og harmonisering af procedurer. Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) endosserede i november 2004 en række konkrete anbefalinger om bedre koordination og harmonisering af den samlede EU-bistand. Danmark bidrog meget aktivt i forberedelsen af anbefalingerne med henblik på at sikre, at anbefalingerne var pragmatiske og realistiske og gav mulighed for at tage udgangspunkt i situationen i det enkelte udviklingsland.

I marts 2005 blev der i Paris afholdt en international konference om bistandseffektivitet. Konferencen var en opfølgning på en harmoniseringskonference i Rom i 2003. I Paris-

konferencen deltog 120 delegationer fra bilaterale donorlande, multilaterale organisationer og en lang række udviklingslande, som alle forpligtede sig til at effektivisere bistandssamarbejdet på en række konkrete områder fastlagt i konferencens sluterklæring. Der blev endvidere skabt enighed om 12 indikatorer til måling af den globale indsats. Da der ikke på konferencen kunne skabes enighed om konkrete 2010-mål for de 12 indikatorer, forpligtede EU sig til egne målsætninger.

Hvordan EU etablerer en øget sammenhæng mellem EU's politikker på forskellige områder så det sikres, at politikkerne ikke har negative konsekvenser for udviklingslandene, har været debatteret i en årrække. I lyset af, at der stadig er lang vej endnu før målet er nået, har Kommissionen på opfordring af Rådet lavet en række forslag til hvordan sammenhængen kan forbedres.

Forslaget om en særlig fokus på Afrika er begrundet i, at landene i Afrika syd for Sahara er sakket bagud med at opfylde 2015 målene i forhold til landene i andre regioner, og kan få svært ved at opfylde målene uden en særlig indsats, herunder fra det internationale samfunds side.

3. Hjemmelsgrundlag

Der er ikke redegjort for hjemmelsgrundlaget i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

4. Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

5. Formål og indhold

Det overordnede formål er at sikre, at EU bidrager positivt til gennemgangen af FN's 2015 målsætning i forbindelse med 2005 Topmødet.

Som et skridt på vejen til at nå målet om at yde 0,7 pct. i officiel udviklingsbistand i 2015 har Kommissionen foreslået etablering af to internt forbundne mål for 2010: Et individuelt minimumsmål for medlemslandene samt et samlet minimumsmål for EU. Der har været enighed i EU om, hvorvidt der må tages hensyn til de 10 nye medlemslandes særlige situation, da de som nye donorer er på et meget lavt udgangsniveau. Derfor er de individuelle mål forskellige for henholdsvis de 15 "gamle" EU medlemslande (EU15) og de 10 nye medlemslande (EU10). Kommissionen har foreslået individuelle mål for 2010 på 0,51 pct. for EU15 og på 0,17 pct. for EU10 samt et samlet mål for hele EU på 0,56 pct.

Det er EU's mål at presse på for at andre større donorer (specielt USA og Japan) i forbindelse med 2005 Topmødet vil være med til at sætte globale målsætninger for de 12 indikatorer for bistandseffektivitet. Det forventes, at EU medlemslandene vil genbekræfte forpligtelsen til at gennemføre de konkrete initiativer, der ligger i anbefalingerne fra Rådsmødet i november 2004, herunder udviklingen af et mere effektivt rammeværk for udviklingssamarbejdet på EU-niveau og en bedre arbejdsdeling på landeniveau baseret på udarbejdelse af fælles landestrategier. Det forventes også, at EU medlemslandene vil bekræfte deres forpligtelse til hurtigst muligt at gennemføre sluterklæringen samt de særlige EU-forpligtelser fra Paris-konferencen.

Vedr. sammenhængen mellem forskellige EU politikker til fordel for udviklingslandene har Kommissionen foreslået at give særlig opmærksomhed til forbedring af allerede igangværende initiativer indenfor følgende områder: Handel, miljø, sikkerhed, landbrug, fiskeri, den sociale dimension af globaliseringen, beskæftigelse, migration, forskning og innovation, informationsfundet og transport. Endvidere forventes klimaforandring at blive tilføjet.

I relation til Afrika vil EU give prioritet til udvikling i landene i Afrika syd for Sahara for at støtte landenes indsats med at nå 2015 målene. Der tegner sig bred tilslutning til at vise, at EU prioriterer Afrika højt, ved at EU samlet set forpligter sig til at give mindst 50 pct. af stigningen i EU's bistandsmidler til Afrika syd for Sahara. Derudover er der forslag om at styrke samarbejdet med den Afrikanske Union om fredsskabende aktiviteter, at styrke samarbejdet om forbedret infrastruktur i Afrika, og at styrke handelssamarbejdet og den regionale integration, bl.a. gennem handelsrelateret bistand og støtte til udvikling af regionale markeder og hjemmemarkeder. EU vil fremme fattigdomsbekæmpelse gennem øget bistand til lande, som målrettet arbejder på at gennemføre nationale fattigdomsstrategier. Samtidig vil EU fortsætte støtten til svage og fejlslagne stater for at hjælpe dem ud af disse problemer.

6. Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er i dansk interesse at arbejde for det bedst mulige resultat vedrørende fremskridt mod opfyldelsen af 0,7 pct. målsætningen. Danmark kan derfor fuldt ud tilslutte sig Kommissionens forslag.

Regeringen vil fortsat arbejde for at fremme koordination og harmonisering i bistandssamarbejdet. Regeringen lægger vægt på, at EU nu fokuserer på gennemførelse af allerede indgåede forpligtelser vedr. bistandseffektivitet, såvel fra Rådskonklusionerne i november 2004 som fra sluterklæringen og de særlige EU forpligtelser fra Paris-konferencen samtidig med, at presset opretholdes på de donorer, som ikke ønsker at harmonisere bistanden.

Regeringen vil arbejde for tilslutning til, at der bliver gjort en særlig indsats for at støtte landene i Afrika syd for Sahara med at opfylde 2015 målene. Såfremt der er bred opbakning hertil, vil man fra dansk side kunne tilslutte sig forslaget om, at EU viser, at man prioriterer indsatsen i Afrika højt, ved at EU medlemslandene samlet set forpligter sig til at give mindst 50 pct. af stigningen i EU's bistandsmidler til Afrika syd for Sahara. Regeringen vil endvidere arbejde for,

at der bliver udarbejdet en bred og sammenhængende strategi for EU's forhold til Afrika omfattende udviklings-, udenrigs-, sikkerheds- og handelspolitik.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Danmark, Sverige, Luxembourg og Holland yder allerede 0,7 pct. af BNI i bistand. Disse lande er alle meget positivt stemte for Kommissionens forslag, idet de ønsker, at andre lande vil bidrage mere til opnåelsen af FN's 2015 målsætning. I gruppen af positive lande findes også UK, Frankrig, Spanien, Belgien, Irland og Finland, som har besluttet at komme op på 0,7 pct., og som derfor også arbejder for, at andre skal bidrage tilsvarende.

En række lande, herunder de nye medlemslande, er mindre positive overfor forslaget.

For så vidt angår bistandseffektivitet, forventes der blandt medlemslandene at være generel tilslutning til at prioritere gennemførelse af de harmoniseringsinitiativer, der allerede er enighed om. Der forventes også generel opbakning til at øge sammenhængen mellem EU's forskellige politikker til fordel for udviklingslandene, og til forslagene om særlig fokus på indsatser til Afrika syd for Sahara.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Den aktuelle sag har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Men Folketingets Europaudvalg har i forbindelse med vedtagelsen af de nuværende bistandsmål modtaget samlenotat forud for rådsmødet (udviklingsministre) den 11.-12. marts 2002.

Opfølgningen på Monterrey-forpligtelserne vedr. bistandseffektivitet har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 22.-23. november 2004.

4. Revision af Fælleserklæringen (Rådet og Kommissionen) om Fællesskabets udviklingspolitik

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at drøfte de overordnede principper for revisionen af rammerne for Fællesskabets udviklingspolitik (Fælleserklæringen), der blev vedtaget af Kommissionen og Rådet i november 2000. Drøftelsen forventes at ville tage udgangspunkt i et uformelt arbejdsrapport fra Kommissionen om konsultationsprocessen vedrørende revisionen.

2. Baggrund

I november 2000 blev der vedtaget en fælles generel politisk erklæring fra Rådet og Kommissionen med rammer for Fællesskabets udviklingspolitik. I Fælleserklæringen lægges der vægt på en styrket fattigdomsorientering af bistanden og på fremme af tværgående hensyn som menneskerettigheder og demokratisering, kønsaspektet, børn og miljøhensyn. Der lægges endvidere øget vægt på lokalt ejerskab, koordination og arbejdsdeling mellem donorerne.

Kommissionen har foreslået en revision af Fælleserklæringen fra 2000 og har i januar i år som et led i revisionen fordelt et uformelt diskussionsoplæg til høring. Kommissionen forventes på det kommende rådsmøde at redegøre for konsultationsprocessen og resultaterne af denne. Der forventes en drøftelse af overordnede principper for revisionen.

3. Hjemmelsgrundlag

Der er ikke redegjort for hjemmelsgrundlaget i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

4. Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete lovgivningsforslag.

5. Formål og indhold

Den reviderede Fælleserklæring forventes at ville fastholde mange af de positive elementer fra 2000 Fælleserklæringen, herunder fattigdomsorienteringen, tværgående hensyn, fokus på lokalt ejerskab og fattigdomsstrategier, koordination, og decentralisering af bistandsadministrationen til Kommissionens delegationer i modtagerlandene.

Revisionen af Fælleserklæringen vil endvidere give mulighed for at indarbejde nye udviklinger, der er sket på området siden 2000, herunder bl.a. FN's 2015 målsætning, handlingsplanerne fra møderne i Johannesburg (bæredygtig miljø) og Paris (bistandseffektivitet), WTO forhandlingerne om handel og udvikling (Doha Runden) og et øget fokus på indsatser overfor HIV/AIDS.

Kommissionen har dertil foreslået, at den reviderede Fælleserklæring skal indeholde nogle overordnede udviklingspolitiske formuleringer, der kan have gyldighed for hele EU, ikke blot

for Kommissionen. Kommissionen har peget på ”Den Europæiske Sikkerhedsstrategi” fra 2003 som et eksempel på, hvordan formatet for en europæisk udviklingsstrategi kan være: Bredt formulerede og accepterede fælles udviklingspolitiske prioriteringer, der ikke er retligt bindende for medlemsstaterne, men som bidrager til at løfte kvaliteten af EU’s samlede bistand.

Kommissionen lægger endvidere op til, at den reviderede Fælleserklæring skal have et øget fokus på sammenhængen mellem udviklingspolitikken og andre EU politikker, der påvirker udviklingslandene så som bl.a. handels-, sikkerheds-, migrations- og miljøpolitik.

6. Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side påpeges det, at Kommissionen skal respektere den delte kompetence på udviklingsbistanden. Den reviderede Fælleserklæring kan således alene regulere Fællesskabsbistanden. Når det er sagt, byder man imidlertid fra dansk side en erklæring med bredt formulerede og accepterede fælles EU udviklingspolitiske prioriteringer velkommen.

Det understreges fra dansk side, at den reviderede Fælleserklæring skal respektere Rådets beslutninger om udviklingsbistand og relaterede emner.

Fra dansk side finder vi, at Fælleserklæringen fra november 2000 bør være udgangspunktet for en opdatering af Fællesskabets udviklingspolitik, således at fattigdomsorientering fortsat er den centrale målsætning, og at de tværgående emner god regeringsførelse, demokrati, menneskerettigheder, børn, ligestilling og miljø fortsat er gældende.

Danmark støtter indarbejdelse af 2015 målene som en del af den centrale målsætning. Endvidere prioritering af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder og indsatser overfor HIV/AIDS.

Danmark giver tilslutning til en forøget indsats for at styrke sammenhængen mellem EU’s udviklingspolitikker og andre EU politikker, der kan påvirke udviklingssamarbejdet. Danmark finder, at den nye Fælleserklæring med fordel ville kunne indeholde en strategi for styrkelse af den institutionelle kapacitet for sikring af sammenhængen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger bred enighed om behovet for at revidere Fælleserklæringen med henblik på at indarbejde nye udviklingspolitiske tiltag fra efter 2000, især FN's 2015 målsætninger, hvorimod der er forskellige holdninger vedrørende den bredere sammenhæng med andre politikområder.

Der er generel enighed blandt medlemslandene om, at den reviderede Fælleserklæring skal tage udgangspunkt i de mange positive elementer fra den eksisterende Fælleserklæring.

Der er skepsis blandt mange medlemslande overfor en Fælleserklæring, der udvider udviklingspolitikken fra Fællesskabsniveau til EU-niveau.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Men Folketingets Europaudvalg har i forbindelse med vedtagelsen af den nuværende Fælleserklæring modtaget samlenotat forud for rådsmøderne (udviklingsministre) den 18. maj og den 10. november 2000.

